
REKTOR

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

2021-06-28

Dnr U2021/01369
Dnr C 2021/384

Remiss av SOU 2021:11 Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven - aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning

Karlstads universitet har utsetts som remissinstans för slutbetänkandet Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven - aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Ärendet har handlagts vid lärarutbildningens kansli och yttrandet har skrivits fram av kanslichef Johan Lundh.

Yttrande

Utredningen omfattar stora och viktiga områden inom det nationella utbildningssystemet och i sitt slutbetänkande för man fram ett antal förslag till förbättringar och förtydliganden samt lämnar förslag på fortsatta utvecklingsarbeten. Karlstads universitet ställer sig i huvudsak positivt till utredningens förslag inom de olika områdena, Ett förstärkt stöd- och elevhälsoarbete, Tillgång till elevhälsans kompetenser, Bedöma och stödja kunskapsutveckling i grundskolan samt Flexibilitet och nya benämningar i grund- och gymnasieskolan men väljer ändå att kommentera några av förslagen.

Ett förstärkt stöd- och elevhälsoarbete

Utredningens förslag:

Krav på specialpedagog eller speciallärare inom elevhälsan

Ett krav på tillgång till speciallärare eller specialpedagog inom elevhälsan ska införas för att höja kvaliteten på kartläggning av stödbehov och utformning av insatser samt för att lärare ska ges ett bättre stöd i arbetet med att utforma inkluderande lärmiljöer.

Den förändring av skollagen 2 kapitlet 25 § (s. 96) som föreslås är positiv i det att befattningarna specialpedagog eller speciallärare skrivs in som kompetenser som ska ingå i elevhälsan. Här behöver man dock betänka att utbildningen till de olika befattningarna inte har samma inriktning eller examensmål. Även arbetsuppgifterna för de olika befattningarna skiljer där specialläraren i huvudsak bedriver undervisning vilket oftast inte gäller för specialpedagoger. Därav följer att det vore önskvärt att kravet blir att specialpedagog ska ingå i elevhälsan och att speciallärare ska ingå som en kompetens i lärarkollektivet.

Utredningens förslag:

Förbättrade möjligheter till vidareutbildning till specialpedagog och speciallärare
 Statsbidraget för fortbildning när det gäller specialpedagogiska insatser och för speciallärarutbildning inom Lärarlyftet ska förstärkas med 60 miljoner kronor 2022, 75 miljoner kronor 2023–2024 och 50 miljoner kronor från och med 2025.

Karlstads universitet ser det som positivt att insatser för att möjliggöra för lärare att fortbilda sig vid universitet och högskolor förstärks.

Utredningens förslag:

Bättre stöd för förebyggande och hälsofrämjande arbete
 Skolverket bör se över relevanta befintliga kompetensutvecklingsinsatser och stödmaterial för att i dessa utveckla hur det förebyggande och hälsofrämjande arbetet kan stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Översynen bör i relevanta delar göras i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten.

Karlstads universitet ställer sig bakom utredningens förslag men anser att även forskningskompetens inom specialpedagogiska områden vid universitet och högskolor bör ingå i översynen.

Numerär reglering av en acceptabel lägstanivå

Utredningens förslag:

Den specialpedagogiska kompetensen undantas i vårt förslag eftersom de ofta också bedriver undervisning och därför inte kan avgränsas till enbart elevhälsan.

Karlstads universitet anser att det är olyckligt att den specialpedagogiska kompetensen inom elevhälsan undantas från förslaget om lägsta acceptabla numerär. Dessa kategorier redovisas redan idag som en del i SCB:s årliga datainsamling av pedagogisk personal varför en lägsta numerär nivå även för dessa kategorier borde vara möjlig att bestämma.

Flexibilitet och nya benämningar i grund- och gymnasiesärskolan

Utredningens förslag:

Utredningen föreslår att intellektuell funktionsnedsättning ska ersätta utvecklingsstörning i skollagen och anslutande författningen samt all annan lagstiftning som omfattar målgruppen.

Karlstads universitet instämmer

Utredningens förslag:

Som en följd av detta föreslår vi även att specialiseringen mot utvecklingsstörning inom speciallärarutbildningen byter namn till specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning.

Enligt förslaget ska denna ändring i förordningstexten träda i kraft den 1 juli 2022. (s. 244)

Karlstads universitet håller med om att detta mot bakgrund av andra begreppsförändringar är en rimlig åtgärd. Konsekvens av denna förändring blir att Karlstads universitet som är ett av de lärosäten som erbjuder speciallärarutbildning med denna specialisering behöver ändra sin benämning av utbildningen. Beroende på beslutsdatum kan tidsperioden för namnändringen komma att bli snäv varför vi föreslår att förändringen träder i kraft 1 juli 2023.

Utredningens förslag:

Utredningen föreslår att grundsärskola ska byta namn till anpassad grundskola och att gymnasiesärskola ska byta namn till anpassad gymnasieskola. För att skapa enhetlighet föreslås även att kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning ska byta namn till kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå.

Karlstads universitet har inget att invända mot denna ändring.

I detta ärende har Johan Sterte beslutat och Johan Lundh varit föredragande. Thomas Blom, prorektor, och Margareta Friman, prorektor, har varit med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Johan Sterte

Johan Lundh